

Debat

Pia Ryding

Begavede børn er ikke nødvendigvis ressourcestærke, men de har til gengæld et højt indlæringspotentiale. Hvis ikke det bliver forløst, så kan de lige som alle andre ende med at blive urolige og forstyrre undervisningen. Derfor må vi ikke bare tænke, at de skal nok klare sig, når folkeskolereformen skal på plads

🕒 16. januar 2013

💬 Kommentarer (28)

”Jeg glæder mig” udbryder Jep, da Jep og mor kører forbi skolen. ”Hvad glæder du dig til?” spørger mor. ”At lære noget” svarer Jep. Shit, shit, shit går der gennem mors hoved. For mor har en ide om, at Jep er ret godt begavet, og hendes erfaring siger hende, at det der med at lære noget i 0. klasse er ret hurtigt overstået. Eller i hvert fald ikke det samme, som Jep forventer.

Et år efter har Jep og mor lange snakke om, at i 0. klasse skal man lære at gå i skole. Mors dialog med skolen bærer ikke frugt, for Jep er da bare en helt almindelig dreng med krudt i numsen. Og han er jo absolut ikke den bedste i klassen. Dybest set kan Jep bare ikke forstå, hvorfor han ikke lærer noget og hvorfor han skal lære det, de siger han lærer.

Desværre for mor har hun erfaring fra sine andre børn. Søren går nu i 6. klasse. Mor savner Søren. Hun savner den lidt sarte dreng med omtanke for andre. Nu har hun en dreng, der skøjter igennem skolearbejdet, og så ellers laver al den ballade han kan. De er nået langt forbi snakkene om at kede sig i timerne. Søren ender allermest nede hos skolelederen. Og mor får lange beskeder om, at Søren svarer igen, er fræk og uforskammet. Når hun prøver at snakke med Søren, siger han, at han bare fortalte det rigtige, og at lærerne ikke forstår noget, at det er kedeligt. Skolen er begyndt at snakke om, at det måske ville være godt for Søren at skifte kontekst. Så Søren kan genopfinde sig selv.

Men det som smerter allermest er Mette. Hendes førstefødte lille prinsesse. Mette går nu i 8. klasse. Fra at være prinsesse er Mette nu allermest blevet en sort person. Mette går altid i sort, og er helt forsvundet bag sit lange sorte hår. Når der er skole-hjem samtale, får de altid det samme at vide: vi tror Mette er dygtig, men hun bliver nødt til at vise det. Mette kan gå dage i skolen uden at tale med nogen. Og efterhånden kan Mette også gå dage derhjemme uden at tale med familien.

Sådan er det naturligvis ikke for alle højt begavede børn i den danske folkeskole. Men sådan er for nogle. Højt begavede børn er ikke ressourcestærke børn, men børn med et højt indlæringspotentiale. Det vil sige, at de højt begavede børn kan lære rigtig meget, ikke kun udenad (selv om en del af dem har en absurd god hukommelse), men også på et højt abstraktionsniveau.

Søren, Mette og Jep er heldige, hvis de kommer fra en ressourcestærk familie, der har overskud til at gå i en (måske) vedholdende dialog med skolen. Hvis familien bor i den rigtige kommune, kan der være tilbud, både i og uden for skoletiden. Måske skal familien selv ud og lede efter tilbuddene. Der vil højst sandsynligt ikke være et tilbud til Jep. Så man må håbe, at Jep kommer igennem de første år. Kan han det – dvs. kan Jep sidde og kede sig hver eneste skoledag i en 4-6 år, uden rigtigt at finde venner, uden at miste motivationen, uden at reagere hverken i timerne eller på andre måde – så er der håb for, at Jep kan blive udpeget til et af de få tilbud, der findes.

Det lyder fantastisk med en skolereform, der skriver at ”Målet er, at alle børn bliver så dygtige, de kan, uanset baggrund.”. Grundlæggende giver det mening at skabe rum til og tilrettelægge dagene, så børnene kan lege læring ind. At skabe sammenhæng mellem fagene, så fagene giver mening i forhold til dagligdagen, kan absolut give forståelse for, hvorfor der skal læres at læse og laves matematik. Der er masser af godt at sige om den nye skolereform.

Men tænk nu, hvis det bare bliver mere af det samme? Det lyder forfærdeligt at lade Mette være udstillet som underlig og dybt ensom 37 timer om ugen; at Søren nu skal bruge 35 timer om ugen på at 'råbe op' uden at blive set som den højt begavede dreng han er. Og Jep, jamen, vi krydser fingre og håber på, at han er en af de heldige, der kommer godt igennem.

*Pia Ryding er seniorkonsulent og **arbejder** <<http://www.piaryding.dk/>> med højtbegavede børn. Hun er selv mor til to af dem*